

GRUDA

AGUARD

THE GREAT AMERICAN BOOK CONCERN

GRUDA

MESEČNIK ZA LJUDSKO PROSVETO.

LETO I.

UREDIL IVAN ALBREHT.

1 9 2 4

LJUBLJANA

IZDALA IN ZALOŽILA ZVEZA DRUŠTEV KMETSKIH PANTOV IN DEKLET
V LJUBLJANI.

TISK J. BLASNIKA NASLEDNIKOV V LJUBLJANI.

I. Leposlovje.

I. Pesmi.

A. Izvirne pesmi.

	Stran
<i>Albreht Ivan:</i>	
Atilova ljubezen	300
Fantovska	3
Sveta Šembilja	47
<i>Debeljak Tine:</i>	
Gredo moje misli	185
Mimogrede	360
Motiv z gora	204
Najin dvospev	262
Pasijonka	240
Tvoj nagelj	353
Vaška romanca	208
<i>Glaser Janko:</i>	
Kjer raste mlaj	378
Narodna	240
Nevolja	332
<i>Golar Fl.:</i>	
Cvet mladosti	143
Dekle, pomisli	154
Spominska knjiga	108
Sla si mimo mene	176
Tiha polnoč	198
Zadnje hrepenenje	171
<i>Jeglič Cyril:</i>	
Pst	281
<i>Kokalj Marijana:</i>	
Dekle poje	42
<i>Komanova Manica:</i>	
Božična noč	355
<i>Koritnik Gliša:</i>	
Drevo v polju	234
Jesensko vasovanje	321
Kod blodiš, misel	234
Kožaška ljubezen	205
Mi smo sinovi zemlje	37
Mladost	48
Moja trobojnica	336
O če bi vedela	372
O povej mi	26
Odpušcanje na križu	42

	Stran
Pesem	108
Poizvedovanje	353
Predica	2
Rokó na srcé	183
Vaška idila	197
Zadnje naročilo	372
Srečko Kosovel:	
V somrak zvoni	322
Večerni hlad	322
Krošelj Joško:	
Verzi	42
Mayer Lea:	
Jesenska pesem	302
Meško Ksaver:	
Ob jezeru	289
Peterlin-Petruška Radivoj:	
Pesem	2
Plestenjak Jan:	
Romanca	74
P. Mara:	
Oj dekle	375
Rada bi, rada	85
Večer	92
Pogačnik Fran:	
Ko pesem otožna	302
Šegavost	301
Savinšek Slavko:	
Pod oknom	124
Pozimi v parku	340
Tinka	121
Strniša Gustav:	
Gorenjka	344
Kres na poljani	129
Na vrtu	92
Pesem	48
Planinec	347
Utva:	
Idila	121
Plove, plove zlat čolniček	39
Sredi polja dobra volja	304
Žužek Anton:	
Moje duše plaha sanja	334
B. Prevodi.	
Coppée François-Koritnik Gliša:	
Mignonne	136
Krylov I. A.-B. Vdovič:	
Kmet in razbojnik	88
Mlinar	272
Muha in čebela	271

	Stran
Osel	270
Ovce in psi	272
<i>Pozner Vladimir-Preobraženski N. dr.:</i>	
Balada o ponočni preiskavi	333

2. Proza.

A. Izvirna proza.

<i>Albreht Ivan:</i>	
Zemlja, naša mati	14, 45, 67, 109, 130, 168, 230, 354
<i>Gaspari Tone:</i>	
Gruda	209
<i>Golar Fl.:</i>	
Dedščina	4
<i>Jeglič Ciril:</i>	
Francek pod češnjo	301
Marš, Carigrad je naš!	207
Micika	335
Na kmetih	76
Naš rod	172
Nezakonska mati	99
Oblaki gore	197
Pri nedeljski maši	322
Važne reči	198
Živela republika	132
<i>Lah Ivan dr.:</i>	
Cestar Jakob	72, 97, 133, 163, 201
<i>Meško Ksaver:</i>	
Na poti v cerkev	65
Peter leze na kvišku	194
<i>Stražar Anton:</i>	
Kako je škocijanski mežnar hudiča izgnal	139, 175
<i>Strniša Gustav:</i>	
Pesem v prozi	132

B. Prevodi.

<i>Andersen-Utva:</i>	
Ovratnik	298
<i>Daudet A.-Ksenija:</i>	
Vrnitev črede s planin	302
<i>Dostojevski F. M.-Vidmar Josip:</i>	
Krotka	136, 173, 225, 292, 323, 360
<i>Drozdov Aleksander-Preobraženski N. dr.:</i>	
Kovaljov, Koroljov in Arkadij Petrôvič	9, 33, 77, 100
<i>Utva:</i>	
Kokotek (Po italijanskem motivu)	43

II. Poučni, strokovni in zabavni spisi.

Carina na poljedelske pridelke (—l—)	311, 340
Danska — vzor poljedelske dežele	55

	Stran
Daskalov R. (s sliko)	227
Delujmo za gospodarski napredek našega naroda (B. Skalický)	373
Denarna zadruga in banka (F. T-k)	19
Dolenc R. (s sliko)	122
Dolenjsko vinogradništvo v 18. stoletju (Dr. Metod Dolenc, Ljubljana- Bohuslav Skalický, Grm)	241
Duparinov S. (s sliko)	265
Dva slaba vzgleda (H.)	184
Emeljanov I. V. (s sliko)	237
Hodža M. dr. (s sliko)	231
Iz zgodovine žitnih cen (Fr. Zelenik)	118
Kazni nekdanj in sedaj (Dr. I. I.)	376
Klindera F. (s sliko)	257
Kmetijska tiskovna zadruga v Ljubljani (Val. J.)	397
Kmetijsko šolstvo (B. Skalický)	82
Kmetijstvo in kmetijski stan (Dipl. agr. Alojzij Jamnik)	17
Kmetska zveza v Švici (B. Tumliř-F. T-k)	309
Lazić V. (s sliko)	200
Maister R.-Vojanov (s sliko)	41
Mesar J. (s sliko)	135
Meško Ksaver (s sliko)	290
Metiljavost ovac in goveje živine (Arko St.)	345
Na Bolgarskem (N. P.)	278
Na mladjima svet ostaje (Ing. Š. F. Račić)	273
Na pot	1
Obov A. (s sliko)	237
Odmor	161
O oporoki (M.)	59, 86
O streljanju na Slovenskem (Metod Dolenc)	113, 144
Pasja steklina, nje znaki in zatiranje (Franc Pirnat)	150, 180, 252
P. Petkov (s sliko)	229
Pirc G. (s sliko)	75
Po kongresu slovanske agrarne mladine (—št.)	315
Pojav in razvoj zadružne misli (F. T-k)	254
Poljska vas (Dr. Nikolaj Preobraženski)	259
Pomlad v domači sobi (Ciril Jeglič)	276
Pozdrav	193
Problem agrarne reforme v Českoslovaški (X.)	274, 305
Prokupek R. (s sliko)	233
Pucelj I. (s sliko)	279
Radiotelegrafija in radiotelefonija (X.)	342
Razstava našega združništva	347
Razvoj piščeta v jajcu (Dipl. agr. A. Jamnik)	53, 91, 123, 149
Ruska vas (Dr. N. Preobraženski)	263
Slovaška (Gustav Slivka)	238
Slovaški pregovori	236, 237
Slovenskega cvetja v naš dom! (Inž. Ciril Jeglič)	153
Štambolijski A. (s sliko)	205
Svetovna in naša trgovska mornarica sedaj in v preteklosti	49
Svinjska kuga (Živinozdravnik Stanko Arko)	313, 337

	Stran
Švehla A. (s sliko)	200
Velikonočno pismo (<i>Bolči Zvan</i>)	38
Vstvarjanje industrije v Jugoslaviji in kmetijstvo (<i>Miloš Stibler</i>)	21
Witos W. (s sliko)	225
Zatiranje prašičje rdečice (<i>Dr. Janko Rajar</i>)	89
Zemlja (<i>Fran Malásek, Grm</i>)	186
Zemlja, človek in delo (— —)	24
Zemlja in mir (<i>A. Š.</i>)	141, 177, 235
Zemlja, narod in narodnost (— —)	111
Zveza slovanske kmetijske mladine in njen pomen	79

III. Razgledi.

Listnica uredništva	32, 64, 96, 128, 288, 320, 384
Organizacija	27, 61, 93, 126, 155, 189, 317, 382
Po svetu	96, 159, 191, 283, 383
Pomenki in nasveti	30, 63, 95, 157, 191, 285, 359
Prosveta	64, 95, 127, 156, 190, 287, 319, 351, 383
Šala in zabava	128, 159, 192, 288, 351, 384
Ženstvo	28, 62, 93, 127, 155, 189, 284, 317, 351, 383

IV. Naše slike.

Gospodinjski tečaj na Brezovici	85
Gubec Matija (<i>L. Dolinar</i>)	3
Langus M. (<i>M. Maleš</i>)	179
Pomenek (<i>M. Maleš</i>)	282
Pomlad (<i>M. Gaspari</i>) — Umetniška priloga 2. številke	
Tinca (<i>M. Maleš</i>)	110
Vesele velikonočne praznike!	39
Župančič Oton	277

V. Razno.

Belle Ivan †	126
Poziv	349
I. redni kongres Zveze slovanske agr. omladine	125, 188
Dimitrov Al. (s sliko)	269